

{Απαραίτητη προϋπόθεση λήψης ορθών αποφάσεων είναι η εις βάθος γνώση του γεγονότος αλλά και του ιστορικού αυτού. Το άρθρο - μελέτη που ακολουθεί δεν εξιστορεί τις παραβιάσεις ή τα αδικήματα που διαπράχθηκαν από την Τουρκική Δημοκρατία κατά των Ρωμιών της Κωνσταντινούπολης, αλλά προσπαθεί να αναδείξει τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι διοικούντες τις Κοινότητες και τα ευαγή ιδρύματα, ούτως ώστε να αντιμετωπιστεί ορθά και ο νέος Εκτελεστικός Νόμος που ρυθμίζει τις εκλογικές διαδικασίες για την ανάδειξη των διοικήσεων των Εφοροεπιτροπών στην γενέτειρά μας [Κοίτα ΦΕΚ (Resmî Gazete,RG) 31870 - 18/6/2022]}.

99 Χρόνια μετά την Λωζάννη Οι Εκλογές στα Μη Μουσουλμανικά Βακούφια (Κοινότητες)

Του Βασίλη Κουρατζόπουλου

Ένα μακρόπνοο και "πονηρό" σχέδιο που εφαρμόζει εσαεί η Τουρκική Δημοκρατία (εν συντομία ΤΔ) κατά των γηγενών μη Μουσουλμανικών μειονοτικών ομάδων, που παρέμειναν στην Τουρκική επικράτεια, βάσει της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης (εν συντομία ΣΛ)[1], είναι κατά παράβαση της ΣΛ ο περιορισμός των Κοινοτικών - Βακουφικών τους εισοδημάτων αλλά και της διοίκησης αυτών. Απώτερος στόχος της πρόκλησης οικονομικού μαρασμού σε ευαγή ιδρύματα και θρησκευτικά - εκπαιδευτικά συγκροτήματα είναι να επέλθει μακροπρόθεσμα ο εκμηδενισμός της μειονοτικής ομάδας (κατά παράβαση των αρθ. 40 και 42 της ΣΛ, όπου η ΤΔ εγγυάται την προστασία και δηλώνει ότι θα σεβαστεί - στηρίζει την αυτοδιαχείρισή τους). Ως γνωστόν τα κύρια εισοδήματα [χαρακτηρίζονται στην ΤΔ ως *akar (ακάρ) = προσοδοφόρο*] των μη Μουσουλμανικών Βακουφιών [χαρακτηρίζονται στην ΤΔ ως *Cemaat Vakıfları (τζεμαάτ) = ομήγυρης, κοινότητα*], προέρχονται από την εκμετάλλευση των ακινήτων που εδώ και αιώνες έχουν περιέλθει στην κατοχή τους από δωρεές. Είναι γεγονός ότι οι Τουρκικές Αρχές ανέκαθεν εκδήλωναν ένα "ειδικό ενδιαφέρον" για τα νοσοκομεία των μη Μουσουλμανικών Κοινοτήτων. Πολλές αποφάσεις που εμφανίζονταν σε νόμους ξεκινούσαν από το εν λόγω "ειδικό ενδιαφέρον"...

Η συχνότερη πρακτική που εφαρμόζεται από την ίδρυση της ΤΔ, ήταν η κήρυξη του Βακουφίου ως "Mazbut"[2] από την Γενική Διεύθυνση Βακουφιών (εν συντομία ΓΔΒ, *Vakıflar Genel Müdürlüğü*), με αποτέλεσμα η ακίνητη περιουσία, που επέφερε τα κύρια έσοδα να περάσει στην διαχείριση της ΓΔΒ. Η νομική έννοια του "Mazbut" στην ΤΔ διευκρινίζεται με τον Νόμο (εν συντομία Ν.) 2762 - 5/6/1935 (αποκαλείται ως *Νόμος του 1935*, είναι ο βασικός νόμος που καθορίζει τα πάντα για τα Βακούφια), η οποία χρησιμοποιείται μέχρι και των ημερών μας. Ως προς τον Νόμο, ένα Βακούφι μπορούσε να κηρυχτεί Mazbut όταν είχε ιδρυθεί πριν τις 4/10/1926 και συνέτρεχε τουλάχιστον μία από τις παρακάτω πέντε περιπτώσεις:

- α) Πριν την δημοσίευση του Νόμου να έχει καταληφθεί (*zapt edilmiş vakıflar*),
- β) Πριν την δημοσίευση του Νόμου να έχει καταληφθεί η διοίκηση (*idaresi zapt edilmiş vakıflar*),
- γ) Η επιτροπεία να έχει παραχωρηθεί σε κάποια άλλη Αρχή (*mütevelliği bir makama şart edilmiş olan vakıflar*),
- δ) Νόμιμα ή και επί του πρακτέου να μην υπάρχει αντικείμενο αγαθοεργίας για την οποία είχε ιδρυθεί το Βακούφι (*kanunen veya fiilen hayri bir hizmet kalmamış olan vakıflar*),
- ε) Η επιτροπεία να έχει παραχωρηθεί σε τρίτα πρόσωπα εκτός των απογόνων των δωρητών (*Mütevelliği vakfedenlerin ferilerinden başkalarına şart edilmiş vakıflar*).

Το εδάφιο (ε) θα έλθει σε αντίθεση με την ΣΛ, λόγω του ότι τα μη Μουσουλμανικά Βακούφια είχαν ιδρυθεί ή με Σουλτανική "άδεια" (*fetva*) ή με προφορική ορκωμοσία των δωρητών επί Οσμμανικής περιόδου, με σκοπό την "στήριξη" των θρησκευτικών χώρων και των ευαγών ιδρυμάτων. Στο Οσμμανικό κράτος (εν συντομία Οσκ) ως θεοκρατικό καθεστώς, μέχρι το 1912 δεν παραχωρήθηκαν τίτλοι ιδιοκτησίας και τα εν λόγω Βακούφια που λειτουργούσαν επ' ονόματι του Θεού δεν ήταν "Νομικά Πρόσωπα" όπως νοείται επί των ημερών μας.

Η Αφετηρία

Στις 3/3/1924 με το Ν.429 και με το άρθρο υπ' αριθμό (εν συντομία αρθ.) αρθ.2, η ΤΔ θα καταργήσει το Υπουργείο Σαρίας και Βακουφιών (*Şeriye ve Evkaf*). Σ' ότι αφορά τις θρησκευτικές υποθέσεις με το άρθ.4 θα συστηθεί υπό τον Πρωθυπουργό η Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων (*Diyanet İşleri Reisliği*). Σε ότι αφορά δε τα Βακούφια δηλώνεται ότι μέχρι την νομική διευθέτηση της υπόθεσης θα παρακολουθούνται προσωρινά από ειδική διεύθυνση υπό τον Πρωθυπουργό (αρθ.7).

Στις 27/11/1925 οι κοινοτάρχες της Ελληνικής εθνότητας κάτω από την "**κρατική τρομοκρατία**" ψηφίζουν με ψήφους 72 υπέρ και 55 κατά την κατάργηση των Κοινοτικών Αστικών Δικαστηρίων, που τους αναγνωρίστηκαν με το αρθ.42 της ΣΛ. Εν αντιθέσει, με βάση την αρχή της "αμοιβαιότητας", που

θεσμοθετήθηκε με το αρθ.45 της ΣΛ, το εν λόγω δικαίωμα συνεχίζει να το εκμεταλλεύεται η Μουσουλμανική μειονότητα της Ελλάδας και αποτελεί το βασικό αίτιο - αγκάθι του προβλήματος του "ψευδομουφτή". Πλέον όλες οι μη Μουσουλμανικές μειονοτικές ομάδες της ΤΔ θα ενταχθούν στο νέο Αστικό Κώδικα (ΑΚ)[3], που αντιγράφηκε από τον αντίστοιχο Ελβετικό. Με την εν λόγω απόφαση ένταξης θα καταργηθεί επίσης το βασικό συντονιστικό όργανο της Ελληνικής εθνικής μειονότητας, το Διαρκές Εθνικό Μεικτό Συμβούλιο (εν συντομία ΔΕΜΣ). Οι Αρχές της ΤΔ ισχυρίζομενες ότι βάσει του νέου ΑΚ όλοι οι πολίτες πλέον είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, απαγορεύουν στα Βακούφια να αποκτήσουν νέα ακίνητα προς υποστήριξη των στόχων τους. Με την κατάργηση του ΔΕΜΣ και βάσει του νέου ΑΚ θα μείνουν έωλα και τα ακίνητα αλλά και οι διοικήσεις των μη Μουσουλμανικών Βακουφίων. Στον Εκτελεστικό Νόμο του ΑΚ[4] του 1926, στο άρθρο 8 αναφέρεται : Για τα ενκαφ (*οργανώσεις που χειρίζονται τα βακουφικά ακίνητα και τα Βακούφια*), που ιδρύθηκαν προ το 1926, θα εκδοθεί επιπλέον Εκτελεστικός Νόμος...

Βάσει του άρθρου 73 του ΑΚ, θα εξαφανιστεί η έννοια Vakif και θα αντικατασταθεί με την λέξη tesis (=Εγκατάσταση) και το vakfiye (*παραχωρητήριο*) σε tesis senedi (*τίτλος εγκατάστασης*). Έτσι επαναπροσδιορίζεται η λειτουργία των Βακουφίων (αρθ. 72 - 81), χωρίς την εξαίρεση των μη Μουσουλμανικών Βακουφίων, που βάσει της ΣΛ είχαν το δικαίωμα της αυτοδιαχείρισης. Ο όρος "εγκατάσταση" (tesis) θα αντικατασταθεί ξανά με την έννοια (vakif) με τον Ν. 903 - 24/7/1967. Όπως αναφέρει ο Ata Sakmar[5] με αυτά και άλλα πολλά "νομικά παιχνίδια" [6] τα μη Μουσουλμανικά Βακούφια μέχρι των ημερών μας απώλεσαν πάρα πολλά ακίνητα...

Τέλη της δεκαετίας του 1920 στις συζητήσεις των νομικών κύκλων της ΤΔ, εμφανίζεται η διχογνωμία σ' ότι αφορά την ακίνητη περιουσία των Βακουφίων. Η πρώτη θέση υποστηρίζει ότι εφόσον το κράτος δεν είναι πλέον θεοκρατικό τα ακίνητα πρέπει να κρατικοποιηθούν, ενώ η αντίθετη θέση ότι εφόσον προσφέρουν αποκεντρωμένο κοινωνικό έργο το σύστημα πρέπει να διατηρηθεί. Όταν το Συμβούλιο της Επικρατείας (εν συντομία ΣτΕ = Danıştay) της ΤΔ γνωμοδοτεί ότι η κρατικοποίηση θα δημιουργήσει προβλήματα στη χώρα βάσει ΣΛ, εγκαταλείπεται η σκέψη (άμεσης!) της κρατικοποίησης[Κοίτα υποσημ. 5].

Η Διοικητική Δομή & ο Βακουφικός Νόμος του 1935 - το Δηλωτικό του 1936

Η ΤΔ παραβιάζοντας την ΣΛ απαγορεύει στα μειονοτικά ιδρύματα να αποκτήσουν νέα ακίνητη περιουσία, είτε με αγορά, είτε με μορφή δωρεάς ή διαθήκης. Επίσης απαγορεύεται η ίδρυση νέων Βακουφίων (Ν. 743, αρθ. 74 παρ.2), γεγονός που ταράζει την συνοχή μίας κοινωνίας που λειτουργούσε επί 1600 χρόνια με τις ενορίες (*Εκκλησιαστικό Κοινοτικό Σύστημα*).

Συγκεκριμένα στην Κωνσταντινούπολη κάθε Κοινότητα αποτελούνταν από μια ή περισσότερες ενορίες που υπαγόταν εκκλησιαστικά σε μία από τις Μητροπόλεις: Χαλκηδόνας, Δέρκων, Πριγκιποννήσων ή στην Αρχιεπισκοπή Κωνσταντινουπόλεως. Εσωτερικά κάθε Κοινότητα διοικούνταν βάσει του κανονισμού της. Σύμφωνα με τους κανονισμούς, η εκάστοτε Κοινότητα είχε σκοπό την εκπλήρωση των θρησκευτικών και εκπαιδευτικών αναγκών της, τη φροντίδα της περιουσίας της και την άσκηση φιλανθρωπίας. Το δικαίωμα "εκλέγεσθαι" στις κοινοτικές εκλογές είχαν οι άρρενες Ρωμιοί που είχαν Τουρκική υπηκοότητα, ήταν ικανοί προς δικαιοπραξία και άμεμπτου χαρακτήρα, οι οποίοι γνώριζαν γραφή και ανάγνωση, εργάζονταν και ήταν μόνιμοι κάτοικοι της εκάστοτε Κοινότητας τουλάχιστον ένα ή δύο χρόνια και ήταν άνω κάποιας ηλικίας βάσει κανονισμού. Η Εφοροεπιτροπή αποτελούσε την αντιπροσωπευτική και διοικητική Αρχή της Κοινότητας και συγκροτούνταν έπειτα από εκλογές. Η διάρκεια της θητείας της διέφερε από Κοινότητα σε Κοινότητα βάσει του κανονισμού της, όπως και το πλήθος των μελών της Εφοροεπιτροπής. Κάθε Κοινότητα διέθετε και άλλες υποεπιτροπές ανάλογα με τις ανάγκες και το δυναμικό της, οι οποίες συγκροτούνταν από τα άτομα της Εφοροεπιτροπής και άλλους συμβούλους βάσει Β'βάθμιας εκλογής αν το προέβλεπε ο κανονισμός. Τόσο οι λαϊκοί όσο και οι κληρικοί υπάλληλοι της Κοινότητας προσλαμβάνονταν και παύονταν από την Εφοροεπιτροπή. Στην περίπτωση των κληρικών όμως απαιτούνταν η έγκριση των Εκκλησιαστικών Αρχών. Το 1953 δόθηκε δικαίωμα ψήφου και στις γυναίκες με 47 ψήφους υπέρ και 31 κατά.

Οι Τουρκικές Αρχές δεν αναγνώριζαν νομικά Κοινότητες αλλά Βακούφια. Δεν αναγνώριζαν επίσης τις Εφοροεπιτροπές και το ρόλο τους ως ανώτατη διοικητική αρχή των κοινοτήτων. Η κατάσταση βέβαια δεν ήταν ξεκάθαρη και αυτό φαίνεται από τους διάφορους τίτλους/ονόματα που χρησιμοποιούνται τόσο από τις ίδιες τις Κοινότητες όσο και από τις Τουρκικές Αρχές όταν απευθύνονταν σε αυτές. Με τον Ν.743 δημιουργούνται συγχύσεις ως προς τις διοικήσεις των μη Μουσουλμανικών Βακουφίων[7], που θα

αποσαφηνιστούν με τον νέο Βακουφικό Νόμο του 1935[8]. Στο αρθ.1 παρ.С του Νόμου αναφέρεται ότι τα Βακούφια των Cemaat διοικούνται από επιτρόπους ή από αιρετούς αντιπροσώπους. Έτσι θεσμοθετούνται και ως προς τον Νόμο της ΤΔ οι κοινοτικές εκλογές, όπου ουσιαστικά οι αιρετοί (επίτροποι) συγκροτούν και την διοίκηση των Βακουφίων.

Η σύγχρονη ερμηνεία και η φιλοσοφία του Ν.2762, όπως αναλύει ο Baskin Oran, είναι ότι ο Νόμος συγκαταλέγεται στους "επαναστατικούς Νόμους του Κεμαλισμού", που στόχο είχε τον πλήρη έλεγχο των πάντων εντός της επικράτειας από τους Κεμαλικούς.

Είναι γεγονός ότι προ του 1826 τα Βακούφια εντός του ΟσΚ λειτουργούσαν ως ανεξάρτητοι οργανισμοί που προσέφεραν κοινωνικό έργο[9]. Η ΤΔ όμως ως ένα νέο κράτος που ιδρύθηκε με την ΣΛ, κατά παράβαση των αρχών και του Δικαίου της ΤΔ[10], αποδέχεται ως ιδρυτικό έγγραφο (vakfiye) των μη Μουσουλμανικών Βακουφίων το δηλωτικό του 1936![11] και τα εντάσσει στα Βακούφια, που διοικούνται από απογόνους των δωρητών (mülhâk vakiflar). Έτσι προκύπτουν κωμικοτραγικές καταστάσεις, όπως τα Τουρκικά δικαστήρια να καλούν τα μέλη των διοικήσεων να αποδείξουν ότι είναι απόγονοι του Αγ. Νικολάου, του Αγ. Γεωργίου, της Αγ. Άννας κ.λ.π. είτε να κλητεύεται "ο υιός της Μαρίας Ιησούς" (Meryem oğlu İsa) για να ομολογήσει ενώπιον του δικαστηρίου ότι το εκκλησιαστικό συγκρότημα ανήκει στο Cemaat... Οι εν λόγω καταστάσεις θα περιοριστούν κατά πολύ με την παρέμβαση της Τουρκικής Βουλής στα τέλη της δεκαετίας του 1950.

Το ζήτημα των Βακουφίων mülhâk θα πάρει τραγική τροπή όταν με Νόμο[12] επιβάλλεται να εκποιηθούν τα ακίνητα των Βακουφίων mülhâk, που αξίζουν πάνω από 2.000 Τουρκικές Λίρες (εν συντομία ΤΛ.) (αρθ.1). Η πώληση μπορούσε να γίνει με δόσεις πενταετούς διάρκειας. Το αντίτιμο μέχρι να εισπραχτεί εξ ολοκλήρου θα παρέμενε σε ειδικό λογαριασμό της ΓΔΒ. Με την πλήρη εξόφληση το 10% θα παρακρατούνταν από την ΓΔΒ (αρθ.3) και τα υπόλοιπα θα πιστώνονταν στο θησαυροφυλάκιο της ΤΔ.

Το ζήτημα mülhâk διορθώνεται με νέο Νόμο του 1949[13], όπου τα μη Μουσουλμανικά Βακούφια κατατάσσονται σε μία νέα ομάδα (δηλαδή ως Cemaat Vakifları). Παράλληλα επιβεβαιώνεται ο θεσμός αιρετών διοικήσεων, όμως μετά τις 4/6/1949 επιβάλλεται εκτός των υπόλοιπων Αρχών οι αιρετοί να λογοδοτούν και να ελέγχονται και από τη ΓΔΒ. Βέβαια στα 12 χρόνια όσοι διοικούντες δεν άντεξαν στις "δικαστικές πιέσεις" τα Βακούφια που διοικούσαν απώλεσαν ακίνητα...

Στην διάρκεια της πολεμικής περιόδου (1936 - 1947) η ΤΔ θα επιβάλει το Φόρο Περιουσίας. Ο Νόμος εισπραχτής του Φόρου Περιουσίας 4305- 12/11/1942 συμπεριελάμβανε αναδρομικά τη φορολόγηση από την 1/1/1939. Φορολογήθηκαν όλοι οι πολίτες της ΤΔ, πολλαπλάσια όμως οι μη Μουσουλμάνοι σε

Πίνακας Ι. Φόρος που επιβλήθηκε στα μειονοτικά κοινωφελή ιδρύματα (σε Τ. Λ.).

Κοινωφελή Ιδρύματα	Σχολεία	Εκκλησίες	Νοσο/μεία	Σύνολο
Λατινόφωνα*	38.500,00	18.600,00	1.250,00	58.350,00
Εβραϊκά	12.000,00	4.500,00		16.500,00
Ελληνικά	113.000,00	71.900,00	74.000,00	258.900,00
Αρμένικα	73.550,00	30.800,00	11.500,00	115.850,00
Σύνολο**	237.050,00	125.800,00	86.750,00	449.600,00

Πηγή: Varlık Vergisi, Faik Ökte.
 (*) Λατινόφωνα είναι: Των Η.Π.Α., Γερμανικά, Γαλλικά, Ιταλικά και Αγγλικά.
 (**) Από το σύνολο των 450εκ. που επιβλήθηκαν, εισπράχθηκαν μόνο οι 16.210,00 Τ. Λ. Όμως μέχρι τελικής απόφασης μείωσης ή απαλλαγής φόρου (1945) τα άτομα που απαρτίζουν τις Διοικήσεις και τις Επιτροπές ήταν υπόλογοι.

σχέση με τους Μουσουλμάνους, συμπεριλαμβανομένων και των Βακουφίων [Κοίτα Πίνακα Ι]. Με το Ν. 4530 του 1944 καταργήθηκαν όλες οι φορολογικές οφειλές που δεν είχαν εισπραχθεί μέχρι την έκδοση του νόμου. Το ύψος των φόρων που εισπράχθηκαν μέχρι 1/3/1944 ανέρχονται σε 314.920.940 ΤΛ, που ήταν το 32% του συνολικού κυκλοφορούντος χρήματος της ΤΔ![14]. Το ότι θεωρήθηκαν υπόλογοι τα μέλη των διοικήσεων μετά τις "πιέσεις" που δέχτηκαν από το 1925, θα δημιουργήσει επιφυλακτική τάση στα μέλη των Κοινοτήτων σ' ότι αφορά την ανάμιξή τους στις διοικήσεις των Βακουφίων. Όμως μέχρι και των ημερών μας πάντα βρίσκονται πρόθυμα μέλη να βοηθήσουν στα "κοινά"...

Την δεκαετία του 1950 από πλευράς ΤΔ θα μεθοδευτεί μία νέα πρακτική. Έτσι τα μέλη της Ελληνικής εθνότητας υπήκοοι της ΤΔ, "συγγεόμενα" με τους Έλληνες υπηκόους που κατοικούν στην Κωνσταντινούπολη βάσει της Ελληνοτουρκικής Συνθήκης Φιλίας, Ουδετερότητας, Διαλλαγής και Διαιτησίας τις 30/10/1930, σε επίσημα κρατικά έγγραφα να αποκαλούνται ως: Οι ξένοι πολίτες μας (Yabancı yurttaşlar). Η προέκταση αυτού του ασυνάρτητου ορισμού ήταν ότι κάποιοι "δικαστές"

προσπαθούσαν να εντάξουν τις Βακουφικές υποθέσεις σε διατάξεις που αφορούσαν ξένους υπηκόους, γεγονός που συνεχίστηκε μέχρι τις αρχές του 21^{ου} αι.

Τελικά με νέο νόμο το 2008[15], θα καταργηθεί ο ορισμός Παλαιά Βακούφια - Νέα Βακούφια και θα θεσμοθετηθεί η ύπαρξη πέντε κατηγοριών Βακουφιών, τα οποία είναι:

- Mazbut Βακούφια που διοικούνται από την ΓΔΒ.
- Βακούφια των μη Μουσουλμάνων που έχουν Τουρκική υπηκοότητα (Cemaat Vakiflari).
- Βακούφια που ιδρύθηκαν πριν την έκδοση του Νόμου 743-17/2/1926 και διοικούνται από απογόνους των δωρητών (Mülhak Vakiflar).
- Βακούφια συντεχνιών (Esnaf Vakiflari).
- Νέα Βακούφια.

Περίοδος 1956 - 2002

Καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του 1950 γίνονταν προσπάθειες να υποβαθμιστούν οι κεντρικές Εφοροεπιτροπές και παρατηρούνταν μια κλιμακούμενη παρεμβατικότητα της ΤΔ στη διοίκηση των Κοινοτήτων, που κορυφώθηκε τη δεκαετία του 1960.

Μετά τον Σεπτέμβριο του 1955 οι Εφοροεπιτροπές έχουν να υλοποιήσουν το βαρύ έργο της επούλωσης των τραυμάτων [Κοίτα πίνακες II και III] που επέφερε η γενοκτόνος πράξη των Σεπτεμβριανών [Κοίτα υποσημ. 14]. 73 Εκκλησίες είχαν υποστεί διάφορες ζημιές, από τις οποίες οι 29 Ορθόδοξες

ΚΩΝ/ΠΟΛΗ		ΣΜΥΡΝΗ	
ΟΙΚΙΑΙ	1004	ΟΙΚΙΑΙ	14
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	4228	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	6
ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΩΛΕΙΑ	10	ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ	1
ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ	73	ΕΔΡΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	1
ΜΟΝΑΙ	5	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ - ΠΑΝΣΙΟΝ	1
ΑΓΙΑΣΜΑΤΑ	8	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ	1
ΣΥΝΑΓΩΓΗ	1	ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΔΙΕΘ. ΕΚΘΕΣΗ	1
ΣΧΟΛΕΙΑ	26	ΣΥΝΟΛΟ	25
ΕΔΡΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	5		
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ	110		
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ - ΠΑΝΣΙΟΝ	12		
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ - ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	27		
ΚΙΝΗΜΑΤΟΦΡΑΦΟΙ	2		
ΚΛΙΝΙΚΑΙ	11		
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ	21		
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ	9		
ΦΟΥΡΝΟΙ - ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ	9		
ΓΚΑΡΑΖ - ΠΡΑΤΗΡΙΑ BENZINΗΣ	5		
ΛΟΥΤΡΑ	1		
ΣΥΝΟΛΟ	5567		

Πίνακας III. Στατιστικά δεδομένα ζημιών .
Πηγή: Dilek Güven..
Διαμόρφωση Πίνακα: Β. Κυρατζόπουλος

Εκκλησίες είχαν καταστραφεί ολοσχερώς από πυρπόληση. Για να επαναλειτουργήσουν τα 34 καταστραμμένα ελληνικά μειονοτικά σχολεία δαπανήθηκαν 450 εκ. ΤΛ. Τα ελάχιστα ποσά που τμηματικά δόθηκαν στα Βακούφια από την ΤΔ θα εξανεμιστούν από την ραγδαία υποτίμηση της ΤΛ και τον πληθωρισμό που καλπάζει[16]. Το έργο τους δυσχεραίνει όταν το 1956 αρχίζουν οι άμεσες απελάσεις των προυχόντων της Κοινότητας και οι επιθέσεις κατά των ιδρυμάτων[17]. Το ίδιο έτος με διάταγμα του υπουργείου Εσωτερικών ανακοινώθηκε ότι δεν αναγνωρίζονταν πλέον οι κεντρικές επιτροπές. Στη λογική περιορισμού των κεντρικών Εφοροεπιτροπών, η Διεύθυνση Αστυνομίας τον Απρίλιο του 1960 απαγόρευσε τη διεξαγωγή εκλογών στο Πέρα, ενώ το Νοέμβριο του ίδιου έτους η Νομαρχία Κωνσταντινούπολης κοινοποίησε ότι οι κεντρικές Εφοροεπιτροπές δεν θα αναγνωρίζονταν πλέον και ζήτησε από τις διάφορες κοινότητες να διεξαγάγουν νέες εκλογές. Αυθαίρετα καταργούνται προσωρινά οι τρεις από τις ισχυρότερες και πλουσιότερες Εφοροεπιτροπές της Κοινότητας (Γαλατά, Σταυροδρομίου και Χαλκηδόνας).

Μετά την κατάργηση των κεντρικών επιτροπών οι κοινότητες προσπάθησαν να δημιουργήσουν άτυπα όργανα ή να αντικαταστήσουν τις κεντρικές Εφοροεπιτροπές. Με τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα αποδυναμώθηκε ο κεντρικός εσωτερικός έλεγχος των Κοινοτήτων από ένα ανώτερο διοικητικό σώμα, όπως

ήταν οι Εφοροεπιτροπές, κάτι το οποίο διασφάλιζε και την ίδια την έννοια της κοινότητας. Από την άλλη, οι αρχές προσπάθησαν να περιορίσουν τις αρμοδιότητες και αυτών των νέων επιτροπών, επιβάλλοντας τη χορήγηση ειδικής άδειας από τη ΓΔΒ. Το 1962 το πολιτικό τμήμα της Αστυνομικής Διεύθυνσης (Siyası Şube) Κωνσταντινούπολης ενημερώνει το Οικουμενικό Πατριαρχείο "να μην αναμιχθεί στα ενδοκοινοτικά προβλήματα", διότι θα έχει "νόμιμες συνέπειες". Το γεγονός πηγάζει από την πάγια θέση της ΤΔ, που θεωρεί ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο δεν είναι Β'βάθμιο ίδρυμα και ότι ο Οικουμενικός Πατριάρχης είναι μόνο ο πνευματικός ηγέτης των Ελληνορθόδοξων (Rum Ortodoks) της Κωνσταντινούπολης!

Στις 16/3/1964 η ΤΔ μονομερώς θα ακυρώσει την Ελληνοτουρκική Σύμβαση Εγκαταστάσεως, Εμπορίου και Ναυτιλίας του 1930, προβάλλοντας τα αρθ.2 και 16 της σύμβασης (λόγοι εθνικής ασφάλειας). Αν και βάσει του αρθ.36 της σύμβασης η εφαρμογή της ακύρωσης θα έπρεπε να ξεκινήσει σε έξι μήνες μετά την καταγγελία της, η ΤΔ άμεσα θα κατηγορήσει ως πράκτορες της Κύπρου και της Ελλάδας 997 άτομα και θα τους απελάσει εντός 48 ωρών. Μεταξύ των απελαθέντων λόγω εθνικής ασφάλειας συγκαταλέγονται 8 ημιπληγικοί, 2 ανάπηροι, 9 υπό νοσηλεία βαριά ασθενείς, 3 τυφλοί και 1 κωφάλαλος.

Την περίοδο εκείνη στην ΤΔ κατοικούσαν 12.724 Έλληνες με Ελληνική υπηκοότητα. Εκτός των 997 απελαθέντων δεν θα ανανεωθεί η άδεια παραμονής σε 7.603 άτομα, και θα αναγκαστούν "να εγκαταλείψουν" την γενέτειρά τους. Σε 1.134 άτομα θα δοθεί προσωρινή άδεια παραμονής λόγω ασθένειας ή γήρατος ή για εκπαιδευτικούς λόγους. Οι απελαθέντες δικαιούνταν να μεταφέρουν μόνο 200 ΤΛ (22,2 \$ ΗΠΑ) και δέμα με τα προσωπικά τους αντικείμενα που το βάρος του δεν θα ξεπερνούσε τα 20 κιλά. Ακίνητα που εμφανίζονται σε άτομα Ελληνικής υπηκοότητας με εφαρμογή του Ν.2644-22/12/1934 και βάσει του νέου φορολογικού νόμου, Ν.193-31/12/1960 θα φορολογηθούν υπέρογκα και θα τεθούν υπό εκκαθάριση.

Οι μεικτοί γάμοι (*Ελλήνων υπηκόων και Ελλήνων Τουρκικής υπηκοότητας*) και η έλλειψη προστασίας (*παραβιάζονταν βασικές αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων*), είναι γεγονότα που δημιουργούν "αβεβαιότητα μέλλοντος" στα μέλη της Κοινότητας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα μέχρι τέλος του έτους να εγκαταλείψουν την Κωνσταντινούπολη περίπου 42.000 άτομα, μέλη της Ρωμαϊκής Κοινότητας.

Η μαζική φυγή και η εσωτερική μετακίνηση των μελών της Ρωμαϊκής Κοινότητας από απόμακρες συνοικίες της Κωνσταντινούπολης προς συγκεκριμένες συνοικίες (όπως Πέρα, Ταταύλα, Χαλκηδόνα, Μακροχώρι), προκάλεσε την ερήμωση πολλών περιφερειακών Κοινοτήτων. Έτσι δεν προκαλείται μόνο δημογραφική συρρίκνωση αλλά και πολλά διοικητικά κενά στις περιφερειακές Κοινότητες. Η αρχή ότι οι εκλογείς για κάθε Βακούφι της περιοχής - συνοικίας πρέπει να προέρχονται από τους κατοίκους της περιοχής-συνοικίας, στην οποία εδρεύει το ίδρυμα και μόνο, χρησιμοποιήθηκε από τις Αρχές της ΤΔ ως κριτήριο ακύρωσης εκλογών. Έτσι αναζητούνται τρόποι συμμετοχής σε εκλογές ατόμων από άλλες κοινότητες. Το εν λόγω πρόβλημα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη δημογραφική συρρίκνωση και συνεχίζει να απασχολεί τους ιθύνοντες των Κοινοτήτων μέχρι των ημερών μας. Μια ερημωμένη Κοινότητα σημαίνει αυτόματα απουσία εκλογικού σώματος και διοίκησης. Άρα αδυναμία διεξαγωγής εκλογών. Βάσει της τότε Τουρκικής νομοθεσίας, μετά από "εύλογο χρόνο" Βακούφι άνευ διοικήσεως, αυτόματα χαρακτηρίζεται mazbut και η διοίκησή του μαζί με την περιουσία του περιέρχονται στη δικαιοδοσία της ΓΔΒ. Η μη διεξαγωγή εκλογών αποτελούσε και αποτελεί ορατό κίνδυνο.

Το 1967 στο νέο Βακουφικό Νόμο 903[18] επανεμφανίζεται η έννοια vakif αντί tesis και στο αρθ.74 αναγράφεται ξεκάθαρα: δεν επικυρώνονται τα Βακούφια που "... λειτουργούν κατά του εθνικού συμφέροντος, είτε στηρίζουν κάποια πολιτική γραμμή, είτε συγκεκριμένο έθνος, είτε μέλη κάποιου Cemaat ..." (*σαφής παραβίαση της ΣΑ*) Και συνεχίζει : "Τα περιουσιακά στοιχεία των Βακουφίων που δεν επικυρώθηκαν μεταφέρονται στη δικαιοδοσία της ΓΔΒ. Ο ίδιος νόμος στο κεφ. C αρθ.78 επιβάλλει στα Βακούφια που λειτουργούν να παραχωρούν το 5% των εισοδημάτων τους στη ΓΔΒ, ως κάλυψη των εξόδων επιθεώρησης και ελέγχου. Στο κεφ. D και εδάφιο III αναφέρεται ότι Βακουφική περιουσία που δεν καλύπτει τα έξοδα του Βακουφίου ή δεν επιφέρει τα απαιτούμενα έσοδα που προσδιορίζονται από τον έλεγχο, ρευστοποιείται με δικαστική απόφαση. Τέλος με το προσωρινό άρθ.4 ζητείται να δηλωθούν στη ΓΔΒ όλα τα ακίνητα των επικυρωμένων Βακουφίων που ιδρύθηκαν μετά το 1926.

Στις 28/5/1968 εκδίδεται ο Εκτελεστικό Νόμος του Ν.903. Ως προς τα άρθρα 1 και 2 έχει στόχο την επανοργάνωση των μητρώων που τηρούνται στη ΓΔΒ, προς καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων των Βακουφίων. Βάσει του αρθ.3 δίνονταν η δυνατότητα στα Βακούφια να δηλώσουν και τα ακίνητα, των οποίων δεν έχουν ρυθμιστεί οι τίτλοι ιδιοκτησίας τους. Στο νόμο αναφέρεται αναλυτικά κάθε λεπτομέρεια για το πώς θα τηρηθούν τα μητρώα και τον τρόπο αναφοράς των ακινήτων προς την ΓΔΒ. Όμως χωρίς να

υπάρχει σαφής αναφορά στο νόμο, η ΓΔΒ δεν δέχεται να επικυρώσει τα ακίνητα που απέκτησαν τα μη Μουσουλμανικά Βακούφια μετά το 1936, δηλώνοντας ότι οι καταστάσεις που προσκομίστηκαν το 1936 θεωρούνται ιδρυτικά έγγραφα και εκτός αυτών δεν δικαιούνται να δηλωθούν άλλα ακίνητα. Η καταφανής παρανομία και ως προς το Τουρκικό Δίκαιο θα ανοίξει νέες δικαστικές διαμάχες. Οι προσφυγές θα τελεσιδικήσουν για την ΤΔ το 1974, την περίοδο της Κυπριακής διένεξης κατά την οποία η Ρωμαιο-Κοινότητα της Κωνσταντινούπολης δέχεται τρομοκρατικές πιέσεις. Ο Άρειος Πάγος (Yrgitay) με τις αποφάσεις Ε.1971/2-820 και Κ.1974/505 θα αποφανθεί ότι όλα τα ακίνητα που αποκτήθηκαν μετά το 1936 πρέπει να επιστραφούν στους δωρητές ή στους κληρονόμους τους. Σε περίπτωση που δεν βρεθούν θα κατακυρωθούν υπέρ του Δημοσίου... Ο αγώνας των διοικούντων θα συνεχιστεί στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια...

Επειδή ο νόμος δεν προέβλεπε την ιδιαιτερότητα των Βακουφίων των Cemaat, χειρότερα δε τα κατατάσσει περίπου στα Mazbut, δεν προέβλεπε και τις εκλογικές διαδικασίες. Με την νέα "φυγή" λόγω του "Κυπριακού" αρχίζουν να εμφανίζονται μεγάλα κενά στις διοικήσεις των Εφοροεπιτροπών. Οι εκλογές, μετά από 22 έτη κωλυσιεργιών και απαγορεύσεων της ΓΔΒ, επαναλήφθηκαν με την άδεια της Νομαρχίας Κωνσταντινούπολης το 1991. Οι εκλογές αυτές έγιναν βάσει ενός νέου συστήματος, με το οποίο δημιουργήθηκαν δύο εκλογικά σώματα. Η μεν Ευρωπαϊκή πλευρά διεξήγαγε τις εκλογές για τα Βακούφια της ευρωπαϊκής πλευράς και των νησιών στις 31/3/1991, η δε ανατολική για τα Βακούφια της ασιατικής πλευράς στις 30/3/1991. Σε αυτές τις εκλογές ενσωματώθηκαν και οι εκλογές για τα μείζονα ιδρύματα της Κοινότητας, εγκαταλείποντας το σχήμα της Β'βάθμιας εκλογής. Σύμφωνα με αναφορά του Helsinki Human Rights Watch, σε ότι αφορά το πλουσιότερο Βακούφι, αυτό που στηρίζει το Νοσοκομείο - Γηροκομείο Βαλουκλί, από τους 32 υποψηφίους για τις επιτροπές του ιδρύματος, οι 25 έλαβαν απειλητική επιστολή ή απειλήθηκαν προφορικά από τις Τουρκικές Αρχές για να μη συμμετέχουν στις εκλογικές διαδικασίες[19]. Σημειωτέον, η διοίκηση απαρτιζόταν από 7 άτομα!

Από το 1926 μέχρι των ημερών μας οι συνεχείς νομικές παρεμβάσεις όσον αφορά τα μη Μουσουλμανικά Βακούφια και τα περιουσιακά τους στοιχεία δεν επίλυσαν (και μάλλον δεν υπήρχε πρόθεση) τα προβλήματα που προκάλεσαν στις Κοινότητές μας στην Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο και Τένεδο. Έτσι στον 21^ο αι. αρχίζουν να πέφτουν βροχή καταδικαστικές αποφάσεις από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (εν συντομία ΕΔΑΔ) κατά της ΤΔ.

Επικράτηση των Ισλαμιστών

Αρχές της δεκαετίας του 1970 με την εμφάνιση στο πολιτικό προσκήνιο του Ισλαμιστή **Necmettin Erbakan** (γ. 29/10/1926 - θ. 27/2/2011), οι Ισλαμιστές που βρίσκονταν "εν υπνώσει" αρχίζουν να κερδίζουν πολιτικό έδαφος αφήνοντας πίσω τις άμεσες και αιματηρές διώξεις που είχαν δεχτεί από του καθεστώτος του Mustafa Kemâl Atatürk. Πλέον αντίπαλός τους θα είναι το βαθύ κράτος της ΤΔ. Με τις εκλογές στις 3/11/2002 οι Ισλαμιστές θα αναλάβουν την εξουσία. Είναι η περίοδος που η άρχουσα τάξη της ΤΔ προσδοκά την ενταξιακή πορεία στην ΕΕ (εκτός μίας μικρής παράταξης, δεν θέλησαν ποτέ η ΤΔ να είναι πλήρες μέλος της ΕΕ), με σκοπό την εκμετάλλευση των τελωνειακών προνομίων και των κονδυλίων που θα εισέπρατταν ως χώρα που διανύει ενταξιακή πορεία.

Ένα από τα βασικά βήματα που επιβάλλονταν να διευθετηθεί ταχέως ήταν η προσαρμογή του Δικαίου της ΤΔ στα Ευρωπαϊκά πρότυπα. Έτσι ξεκινά σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων που αποκαλούνται "Νόμοι Εξυγίανσης". Ένα από τα βασικά θέματα, για τα οποία πιέζονταν από το ΕΔΑΔ, ήταν η νομική ρύθμιση των Βακουφίων των Cemaat. Η αργοπορημένη ρύθμιση οφείλονταν στις αντιπαραθέσεις που είχε η Ισλαμική κυβέρνηση με τον Κεμαλιστή πρόεδρο **Ahmet Necdet Sezer** (16/5/2000 - 28/8/2007) και το Βαθύ Κράτος, που έδινε την μάχη του κατά των Ισλαμιστών μέσα στα κρατικά όργανα.

Στην τρίτη νομοθετική ρύθμιση[20], στα πλαίσια των εξυγιάνσεων, με το αρθ.4 παρ.Α θα προστεθεί στο Ν.2762 - 1935 η παράγραφος: "Χωρίς να ελεγχθεί η ύπαρξη του vakfiye (παραχωρητήριο), με την αδειοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου τα Βακούφια των Cemaat δικαιούνται να αγοράσουν ή να εκποιήσουν ακίνητα προς κάλυψη των θρησκευτικών, ευαγών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών, υγειονομικών και πολιτιστικών αναγκών τους".

Με την προσθήκη δίνεται η ευκαιρία στα Βακούφια των Cemaat να αποκτήσουν ή να πουλήσουν ακίνητα που προορίζονται να φέρουν εισοδήματα προς όφελος του σκοπού του Βακουφίου. Με την παρ.Β δίνεται η ευκαιρία μετά την αδειοδότηση από το Υπ. Εξωτερικών να ανοίξουν υποκαταστήματα στο εξωτερικό. Έτσι πρωταρχικά ανοίγει ο δρόμος της επιστροφής των υπεξαιρούμενων ακινήτων με τις

αποφάσεις του Αρείου Πάγου το 1974 και την άμεση σχέση με το εξωτερικό, όπου οι Κοινότητες μας μπορούσαν να στηριχτούν με στελέχη που δεν κατοικούσαν στην Κωνσταντινούπολη.

Παράλληλα με τον Εκτελεστικό Νόμο 4378 - 4/10/2002, που συγκαταλέγεται στους Νόμους Εξυγίανσης, γίνονται και οι απαραίτητες νομικές ρυθμίσεις για να στηριχτούν οι προσθήκες στον Ν.2762. Είναι γεγονός ότι μέχρι την έκδοση του Ν.4771, η έκβαση όλων των προσφυγών κατά του Δημοσίου, για επιστροφή ακινήτου στα Βακούφια των Cemaat, ήταν υπέρ του θησαυροφυλακίου και όλα τα διεκδικούμενα ακίνητα, άσχετα εάν ήταν δηλωμένα στο κτηματολόγιο ως περιουσία του Βακουφιού των Cemaat, κατακυρώθηκαν στο θησαυροφυλάκιο της ΤΔ. Τα περισσότερα εξ αυτών κατέληξαν σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε ιδιώτες[21]. Έτσι η ΓΔΒ θα προσφύγει στα δικαστήρια προς ακύρωση των απαιτήσεων των Βακουφίων των Cemaat, που απαιτούσαν την επιστροφή των ακινήτων τους βάσει των Ν. 4771 και 4187, όπως και των αρθ. 4,5 και 6 του Εκτελεστικού Νόμου. Το ότι ο Άρειος Πάγος (Yargitay) αποφάσισε ξανά υπέρ του Δημοσίου αποδεικνύει την ύπαρξη κάποιας "Μυστικής Διάταξης", στην οποία στηρίχτηκαν οι Δικαστές του Yargitay ...

Για να μην "περάσουν" οι εν λόγω ρυθμίσεις, ο Κεμαλιστής Πρόεδρος Sezer χρησιμοποιεί όλα τα νόμιμα δικαιώματά του. Επίσης παροτρύνει τρίτους να προσφύγουν στα Συνταγματικά Δικαστήρια. Τα Συνταγματικά Δικαστήρια το Δεκέμβριο του 2002 με τις αποφάσεις Ε.2002/146 και Κ.2002/201 αποφασίζουν την νομιμότητα των εν λόγω αλλαγών. Πλέον η ομογένεια αναζητούσε στη γενέτειρά μας στελέχη που θα "έτρεχαν τις διαδικασίες", με την σκέψη ότι σε κάθε βήμα θα αντιμετώπιζαν υπαλλήλους και του νέου αλλά και του παλιού καθεστώτος!

	Νοέμβριο 2003	Έφεση Νοέμβριο 2003	Μάιος 2004	Έφεση Μάιο 2004
Αριθμ. Βακουφίων	116	86	116	87
Αριθμ. Ακινήτων	2234		2234	
Διπλή προσφυγή	268		268	
Ήδη καταγεγραμμένο	434	13	434	13
Συν. Απαιτ. Ακινήτ.	1532		1532	
Άρνηση λόγω κατοίκησης από καλόπιστο τρίτο	622	477	622	526
Απόρριψη λόγω ελλιπών στοιχείων	910		910	
Επιστρεφόμενα	0	242	0	286
% επιστροφής	15.796		18.668	

Πίνακας IV: Αποτελέσματα εφαρμογής των Νόμων Εξυγίανσης

Πηγή: ΓΔΒ

Διαμόρφωση Πίνακα: Β. Κυρατζόπουλος

Στις 2/1/2003(δηλαδή ελάχιστες μέρες μετά τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου) στο νέο πακέτο Νόμων Εξυγίανσης θα προστεθεί η παράγραφος "Μετά την άδεια της ΓΔΒ" ... και στις 24/1/2003 με συμπληρωματικό Εκτελεστικό Νόμο, από την μία θα ανακοινωθούν τα αναγνωρισμένα από την ΤΔ 160 Βακούφια των Cemaat (75 Ρωμαίικα, εκ των οποίων τα 62 εδρεύουν στην ευρεία περιοχή της Κωνσταντινούπολης, 7 στην Αντιόχεια, 5 στην Ίμβρο και 1 στη Τένεδο), από την άλλη στο προσωρινό αρθ.1 δίνεται εξαμήνη διορία να κατατεθούν στη ΓΔΒ τα δικαιολογητικά των 1800 ακινήτων που διεκδικούσαν οι Κοινότητες της Κωνσταντινούπολης. Το κωμικοτραγικό ήταν ότι στο προσωρινό άρθ.1, παρ.β απαιτούνταν οι αποδείξεις των εξοφλημένων λογαριασμών ρεύματος, νερού, φυσικού αερίου και το κυριότερο ότι είχαν καταβληθεί οι φόροι ακίνητης περιουσίας.

Δηλαδή το Βακούφι για 28 χρόνια έπρεπε να καταβάλει φόρους ακίνητης περιουσίας, να εξοφλεί λογαριασμούς ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού, για ένα ακίνητο που είχε υφαρπαχτεί και δεν είχε ούτε την δυνατότητα αλλά ούτε το δικαίωμα (ως προς τη ΓΔΒ) να το ελέγχει ή να εισπράττει ενοίκια!

Αντεπεξερχόμενοι στις ενστάσεις των Κοινοτήτων, μας έκαναν την "χάρη" την εξαμήνη διορία καταβολής των δικαιολογητικών, με το Ν.4928-15/7/2003 αρθ.2 να την επιμηκύνουν σε 18 μήνες... Η εν λόγω διορία έληξε στις 19/4/2005. Επιστράφηκαν μόνο περίπου τα 18,6 % των απαιτητών ακινήτων [Κοίτα Πίνακα IV].

Η προαναφερόμενη μεθόδευση αποδεικνύει την ανένη πονηρή πολιτική της ΤΔ αλλά και του νέου πολιτικού καθεστώτος, που Ελλάδα και ΕΕ εθελουφλώντας συνέχιζαν να στηρίζουν, προσδοκώντας ότι η ΤΔ θα ενταχθεί στην Ε.Ε. Δηλαδή από την μία ψήφιζαν και διαφήμιζαν τους Νόμους Εξυγίανσης, από την άλλη σε ελάχιστο χρονικό διάστημα εκδίδοντας Εκτελεστικούς Νόμους ανατρέπονταν τα άπαντα του Νόμου...

Στις ενστάσεις που υποβλήθηκαν συμπεριλαμβάνονταν και η απαίτηση αδειοδότησης νέων εκλογών, λόγω του ότι από πολλά Βακούφια έλειπαν μέλη - στελέχη του ΔΣ, προς υλοποίηση όποιας διαδικασίας

απαιτούνταν με τους νέους νόμους. Έτσι στις 16/9/2004 θα εκδοθεί νέος Εκτελεστικός Νόμος σ' ότι αφορά τον τρόπο διεξαγωγής εκλογής ΔΣ στα Βακούφια των Cemaat. Βάσει του αρθ.4 του νέου Εκτελεστικού Νόμου η εκλογική περιφέρεια ορίζεται ως: "Ο Δήμος που τελούνται οι ευαγείς δραστηριότητες του Cemaat". Στο ίδιο άρθρο στη συνέχεια αναφέρεται: "Οι Νομαρχιακές Αρχές, κατόπιν αιτήματος του Βακουφιού, εάν διαπιστώσουν ότι εντός των ορίων του Δήμου που εδρεύει το Βακούφι δεν υφίσταται ικανοποιητικός αριθμός μελών της Κοινότητας, ή ότι δεν υφίσταται άλλο Κοινοτικό Βακούφι της ίδιας Κοινότητας, η Νομαρχία δύναται να προσδιορίσει τον Νομό ως εκλογική περιφέρεια, εάν δεν υφίσταται ικανοποιητικός αριθμός και στον Νομό τότε το Υπ. Εσωτερικών δύναται να προσδιορίσει ως εκλογική περιφέρεια την περιφέρεια που διαμένει ο μεγαλύτερος πληθυσμός της ίδιας Κοινότητας". Δύναται να εκλεγούν μόνο τα μέλη της Κοινότητας που κατοικούν στην εκλογική περιφέρεια (αρθ.5, παρ.α).

Οι εκλογές επαναλαμβάνονται κάθε 4 έτη και η διοίκηση απαρτίζεται από 7 άτομα. Όμως εάν για διάφορους λόγους (παραίτηση, αποπομπή, θάνατος, κ.α.) εκλείπουν, η διοίκηση μπορεί να συνεχίσει το έργο της μέχρι το ΔΣ να μειωθεί το ελάχιστο σε 3 άτομα (αρθ.5, παρ. b).

Ως προς το αρθ.6 ο εκλογέας πρέπει:

α) Να είναι υπήκοος της ΤΔ.

β) Να έχει συμπληρώσει το 18 έτος της ηλικίας του.

γ) Να έχει μόνιμη κατοικία στην εκλογική περιφέρεια.

Ο υποψήφιος εκτός των προαναφερόμενων πρέπει να είναι κάτοχος τουλάχιστον απολυτηρίου Α'βάθμιας εκπαίδευσης και να μην έχει καταδικαστεί για αδικήματα κατά της υπόστασης της ΤΔ, ή προσβολής της δημοσίας τάξης, ή τρομοκρατίας (αρθ.7). Κατόπιν προκήρυξης εκλογών η Νομαρχία ή η Δημοτική Αρχή ορίζει την Εφορευτική Επιτροπή των εκλογών από τα μέλη της Κοινότητας, που διεκπεραιώνουν τα καθήκαστα περί εκλογών (άρθ.8 παρ.α, διάταξη που αντιβαίνει σε κάθε δημοκρατική εκλογική διαδικασία. Είθισται να εκλέγεται από το ίδιο εκλογικό σώμα!).

Η Εφορευτική Επιτροπή των εκλογών αναρτά την κατάσταση των εκλογέων τουλάχιστον 15 μέρες προ των εκλογών (αρθ.8 παρ. e). Οι εκλογές διεξάγονται σε μία μέρα... κ.λ.π.

Οι νέες εξελίξεις και η θετική προσέγγισή των Ισλαμιστών προς την επίλυση των προβλημάτων των Βακουφίων των Cemaat, θα δημιουργήσει νέα διχογνωμία μεταξύ των νομικών στην ΤΔ, που μέχρι των ημερών μας δεν έχουν καταλήξει σε συγκεκριμένη θέση. Η μία πλευρά ισχυρίζεται ότι με τους νέους νόμους τα Βακούφια των Cemaat έχουν το δικαίωμα να αποκτήσουν απεριόριστο εύρος ακινήτων, ενώ η δεύτερη πλευρά ισχυρίζεται, βάσει ιστορικών εμπειριών, ότι τα Βακούφια των Cemaat πρέπει να αποκτήσουν περιορισμένο αριθμό ακινήτων, συγκεκριμένα τόσα, όσα επιφέρουν επαρκή έσοδα για να διεκπεραιωθούν οι ευαγείς δραστηριότητες, όπως αναφέρονται στο παραχωρητήριο. Βέβαια εδώ τίθεται το ερώτημα ποιο θα είναι το όριο και ποιος θα το καθορίζει, πχ. σε περίπτωση στήριξης μιας Πανεπιστημιακής σχολής ιατρικής με την ανάλογη υποδομή νοσοκομείου από πόσα ακίνητα μπορεί να στηριχτεί; κ.ο.κ.

Η Ισλαμική Κυβέρνηση αποφασίζει να εκδώσει νέο Βακουφικό Νόμο, ακυρώνοντας όλους τους προηγούμενους. Το προσχέδιο του νόμου, σιωπηλά και κεκαλυμμένα θα τεθεί σε διαβούλευση μεταξύ των ηγετικών στελεχών των Βακουφίων. Η κυβέρνηση έχοντας υπ' όψιν ότι οι πλούσιες Αραβικές χώρες θα ενδιαφερθούν για την ίδρυση Βακουφίων, στο άρθ.2 ρητά αναφέρει ότι "στην εφαρμογή του Νόμου θα ληφθεί υπόψη η αρχή της αμοιβαιότητας (mütekabiliyet)[22], έννοια που χρησιμοποιήθηκε ασύστολα (ως παράβαση των άρθρων "εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας") κατά των Ρωμιών μονίμων κατοίκων της ΤΔ με Τουρκική υπηκοότητα. Αντιδρούν όλες οι μη Μουσουλμανικές Κοινότητες. Το βασικό επιχείρημα ήταν ότι όλα τα μέλη των Κοινοτήτων ήταν γηγενείς και είχαν Τουρκική υπηκοότητα.

Παράλληλα με τις ενστάσεις ο Νόμος 5555 θα ψηφιστεί στις 9/11/2006, ο οποίος στις 25/11/2006 θα αναπεμφθεί από το πρόεδρο Sezer στη Βουλή θέτοντας βέτο στα άρθρα 5,11,12,16,25,26,41, και 68 τα οποία ρύθμιζαν τις οικονομικές συναλλαγές των "νέων" και mazbut Βακουφίων, όπως και για υποκαταστήματα στο εξωτερικό (αρθ.25) ή επιχειρηματικές δραστηριότητες (αρθ.26). Επίσης αντιτίθεται στη δομή διοίκησης της ΓΔΒ (αρθ. 41 και 68). Η Βουλή θα στείλει ξανά το ίδιο κείμενο χωρίς αλλαγές και για πρώτη φορά στην ιστορία της ΤΔ ο Πρόεδρος ξανά θα επιστρέψει τον Νόμο...

Τέλος οι Ισλαμιστές στις εκλογές στις 22/7/2007 θα λάβουν 16.327.291 ψήφους (από σύνολο 35.049.691 έγκυρων ψηφοδελτίων) και 351 από 549 βουλευτικές έδρες. Τον Αύγουστο του 2007, με την λήξη της θητείας του Sezer, την προεδρία θα αναλάβει ο Ισλαμιστής Abdullah Gül (28/8/2007 - 28/8/2014). Έτσι ο Ν.5555 στις 20/2/2008 θα ψηφιστεί ως Ν.5737 -20/2/2008.

Ο Βακουφικός Νόμος 5737 - Το "Παγκοσμιοποιημένο Βακούφι"

&

Ο Εκτελεστικός Εκλογικός Νόμος τις 18/6/2022

Στις 26/9/2008 το Υπ. Εσωτερικών θα εκδώσει Εκτελεστικό Νόμο, που θα ακυρώνει αυτόν τις 16/9/2004. Παράλληλα στις 27/9/2008 θα εκδώσει τον Εκτελεστικό Νόμο του Ν.5737, του οποίου στο τρίτο τμήμα (αρθ. 29 - 33) θα επανεμφανίζεται βελτιωμένα πλέον ο Εκλογικός Κανονισμός των Βακουφίων των Cemaat (όπως αίρεται ο διορισμός της Εφορευτικής Επιτροπής από Νομάρχη ή Δήμαρχο).

Μετά από χρόνια μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το στενό ενδιαφέρον των Ισλαμιστών σ' ότι αφορά τα Βακούφια ήταν προς τη βελτίωση των θέσεων των Μουσουλμανικών θρησκευτικών Ταγμάτων (όπου εμφανίζονται ως Κοινότητες) και τη διείσδυση σε Ισλαμικές χώρες κεκαλυμμένα ως αγαθοεργίες. Αναδείχθηκαν (ή χρησιμοποιήθηκαν) οι μη Μουσουλμανικές Κοινότητες της ΤΔ, από την μία για ομαλότερη διείσδυση στον Ισλαμικό κόσμο και από την άλλη η ΤΔ να φαίνεται όσο το δυνατόν πιο δημοκρατική στα "αθώα" μάτια των Δυτικών. Τι δεν πήγε καλά; Η διένεξη Muhammed Fethullah Gülen - Recep Tayyip Erdoğan !

Έτσι ο Ν.5737 δίνει όλα τα εφόδια σ' ένα Βακούφι με έδρα την ΤΔ να λειτουργεί σε όλη την οικουμένη. Αυτός είναι και ο λόγος της επιμονής του άρθρου περί αμοιβαιότητας ως βασικό σ' όλο το νομοθετικό πλαίσιο και όχι κατά της Ελλάδος ή της Ρωμαϊκής Κοινότητας. Ας δούμε συνοπτικά τα εν λόγω άρθρα που αναβαθμίζουν τα Βακούφια σε παγκόσμιους οργανισμούς:

- Μπορεί να διαθέτει ανά την υφήλιο υποκαταστήματα(άρθρα 5, 25, 26 Ν.5737)
- Οι εξελεγκτικές επιτροπές πρέπει να απαρτίζονται από άτομα με ειδικές γνώσεις και πιστοποιήσεις (άρθρα 43, 44 του Εκτελεστικού Νόμου) και να έχουν "ειδικές αποστολές"! ως προς τον τρέχοντα νόμο (αρθ. 39, και 42, 46 Εκτελεστικού Νόμου). Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι ο ιδιωτικός στρατός του Ισλαμικού κόμματος ΑΚΡ, το SADAT εμφανίζεται ως Βακούφι και φημολογείται ότι εκπαιδεύει μέλη του ISIS, που έρχονταν να καταταχθούν από τις Δυτικές χώρες[23].
- Τα λογιστήρια εφαρμόζοντας τις αρχές του [International Financial Reporting Standards \(IFRS\)](#) υπόκεινται σε πλήρη έλεγχο από τα οικονομικά στελέχη (και ειδικούς επιθεωρητές) της ΓΔΒ και των Φορολογικών Αρχών (αρθ. 18,32, 60, Ν.5737 και αρθ. 39, 47, 50,51 του Εκτελεστικού Νόμου)
- Ειδική μέριμνα διάθεσης πλεονασμάτων (αρθ. 53 - 56 Κατασ. Ν.5737), τα οποία πρέπει να παρακολουθούνται σε ειδικούς πενταετείς λογαριασμούς.
- Στελέχη των συλλόγων του εξωτερικού μπορούν να εκλεγούν στα Διοικητικά των Βακουφίων (αρθ. 77 Ν.5737 και αρθ. 17, 35 του Εκτελεστικού Νόμου).
- τα Βακούφια δικαιούνται να είναι μέτοχοι σε εταιρείες (αρθ. 37 του Εκτελεστικού Νόμου).

Παράλληλα το ΑΚΡ ξεκινά πρόγραμμα "εθνικοποίησης των ακινήτων" που οι τίτλοι τους εμφανίζονται σε ονόματα μη Τούρκων. Έτσι παραχωρεί, κυρίως σε στελέχη του κεφάλαια ούτως ώστε να αγοραστούν τα ακίνητα των ιδιωτών. Στα πλαίσια του προγράμματος στην Ελλάδα εμφανίζονται διάφοροι μεσάζοντες, οι οποίοι κατείχαν φυλασσομένες ως απόρρητες από το κτηματολόγιο πληροφορίες, προς ανεύρεση δικαιούχων, ούτως ώστε να αγοραστούν (για την ΤΔ να "εθνικοποιηθούν") ακίνητα που ήταν κατοχυρωμένα στα ονόματά τους. Είναι γεγονός ότι οι πληροφορίες και οι χάρτες που κατείχαν ήταν αδύνατον να αποκτηθούν στην ΤΔ ακόμα και με δικαστικές αποφάσεις. Βέβαια μετά το 2012 η ψηφιοποίηση των αρχείων του κτηματολογίου θα διευκολύνει τους ιδιώτες.

Στην Κωνσταντινούπολη θα συσταθεί άμεσα συμβουλευτικός σύλλογος (Σύλλογος Ρωμαϊκών Κοινοτήτων, ΣΥΡΚΙ), για να βοηθήσει τα Διοικητικά των Ενοριών, που απαρτίζονταν από αιρετούς. Παράλληλα στο ΣΥΡΚΙ θα δημιουργηθεί πενταμελής επιτροπή, η οποία θα εξέταζε και θα πρότεινε στα Βακούφια τον αποδοτικότερο τρόπο εκμετάλλευσης του πλούτου που διέθεταν. Βέβαια εάν τους παραχωρούνταν οι σχετικές πληροφορίες ...

Το 2015 μετά την πλήρη ρήξη Gülen - Erdoğan, στελέχη του ΑΚΡ, ευθαρσώς μετέφεραν μήνυμα προς στις Ρωμαϊκές Αρχές: "Ότι πήρατε, πήρατε μην περιμένετε άλλο τίποτα"!

Δυστυχώς, λόγω:

- Της μη συμμετοχής όλων των σωματείων στην κοινή δράση, κυρίως λόγω έλλειψης επίσημης συντονιστικής αρχής,
- Του περιορισμένου αριθμού στελεχών στην Κωνσταντινούπολη που θα μπορούσαν να συμβάλλουν με επιτυχία στο εγχείρημα,
- Της πλήρους αδράνειας των εκτός Κωνσταντινούπολης, Κωνσταντινουπολίτικων Συλλόγων που θα μπορούσαν να συμβάλλουν ως υποκαταστήματα Βακουφίων που εδρεύουν στην Κωνσταντινούπολη και να στελεχώσουν τα κεντρικά στην γενέτειρά μας,
- Της αμφιλεγόμενης στάσης της Οικουμενικής Ομοσπονδίας των Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙΟΜΚΩ) που εδρεύει στην Αθήνα.

Δεν μπορέσαμε να εκμεταλλευτούμε τα προνόμια του Ν.5737.

Αντιθέτως τα εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο τα Βακούφια των Ισλαμικών Ταγμάτων, που δραστηριοποιήθηκαν με διεθνή Ισλαμικά κεφάλαια σε όλη την Τουρκική επικράτεια. Αυτό ήταν και το ζητούμενο του AKP, προβάλλοντας την αμοιβαιότητα..

Από το 2008 αρχίζουν οι "ψίθυροι" ότι "ταγοί" των διοικήσεων των μη Μουσουλμανικών Βακουφίων είχαν "στενές σχέσεις" μέχρι διαπλοκής με τα ανώτερα στρώματα του AKP...

Ο Νέος Εκλογικός Νόμος

Στις 19/1/2013 χωρίς κάποιο σοβαρό λόγο η ΤΔ εκδίδει νέο Εκτελεστικό Νόμο, με τον οποίο ακυρώνει τις εκλογικές διαδικασίες των μη Μουσουλμανικών Βακουφίων με την συνηθισμένη πάντα δικαιολογία: "Παρασκευάζεται νέος γονιμότερος κανονισμός, και θα εκδοθεί σύντομα". Έτσι οι διοικούντες θα μείνουν ή "όμηροι" ή "σταθεροί" στις θέσεις τους μέχρι να εκδοθεί ο νεότερος Εκτελεστικός Νόμος. Βέβαια εάν για οιοδήποτε λόγο ο αριθμός των διοικούντων μειωθεί κάτω από 3 και επειδή λόγω έλλειψης νομοθετικής κάλυψης δεν δύναται να προκηρυχθούν εκλογές, το Βακούφι αυτόματα θα κηρυχτεί Mazbut.

Όταν στα επόμενα 3 χρόνια δεν δημοσιεύτηκε ο πολυπόθητος "γονιμότερος" Εκτελεστικός Νόμος ο Αρμένιος Πατριάρχης και ο Οικουμενικός Πατριάρχης αρχίζουν να διαμαρτύρονται δημόσια[24].

Τέλος αρχές του 2022 φημολογείται ότι κατόπιν εντολής του Προέδρου ο νέος νόμος ετοιμάζεται με άκρα μυστικότητα και ασχολούνται τουλάχιστον 4 υπουργεία (*Εσωτερικών, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Τουρισμού όπου ανήκει πλέον η ΓΔΒ*). Βέβαια γεννιούνται εύλογα ερωτήματα, όπως το τι αναζητούσε το Υπουργείο Εξωτερικών σε εσωτερικές εκλογές θεσμών της ΤΔ;

- Το ερώτημα απαντάται διαβάζοντας τον νέο Εκτελεστικό Νόμο, που άνευ σχετικής διαβούλευσης θα εκδοθεί στις 18/6/2022, όπου στο άρθ.5 παρ.(1) αναφέρεται: "Στην εφαρμογή του εν λόγω Εκτελεστικού Νόμου, θα ληφθούν υπόψη τα δικαιώματα της ΤΔ σε ότι αφορά τις Διεθνείς Συμβάσεις".

Η εν λόγω διάταξη δημιουργεί επιπλέον απορίες: ποιες Διεθνείς Συμβάσεις μπορούν να επηρεάσουν τις εκλογικές διαδικασίες θεσμού της ΤΔ, όπου όλοι οι εμπλεκόμενοι των διαδικασιών βάσει αρθ.8

Χάρτη I.: Οι εκλογικές περιφέρειες της Κωνσταντινούπολης, όπως ορίζεται από την Ανώτατη Εκλογική Επιτροπή.

οφείλουν να έχουν Τουρκική υπηκοότητα; Προφανώς ο συντάκτης ή θεωρεί την ΤΔ προτεκτοράτο ή τους υπηκόους της ξένο στοιχείο. Ως προς το πρώτο σκέλος δεν μπορεί να είναι δημόσιος υπάλληλος της ΤΔ, ως προς το δεύτερο δε πρέπει να διώκεται ποινικά ! Επιλέγει και παίρνει... Περισσότερο δε όταν στο άρθ.2 του βασικού νόμου (Ν.5732-2008) προβλέπεται το δικαίωμα της αμοιβαιότητας!

- Το δεύτερο απόηχο σημειώνεται στον καθορισμό των εκλογικών περιφερειών [αρθ.6 παρ.(1) και (2)]. Στο άρθ.29 του Ν.5737-28/2/2008 βάσει προγενέστερων νόμων ορίζονταν ως πρώτη εκλογική περιφέρεια ο Δήμος, εάν δεν υπήρχαν επαρκή μέλη για τη διεξαγωγή εκλογών, κατόπιν αίτησης του ΔΣ του Βακουφιού μπορούσε να διευρυνθεί σε Νομό ή σε άλλο Νομό που υπάρχουν επαρκή μέλη της ίδιας Κοινότητας προκειμένου να διεξαχθούν οι εκλογές. Σ' ότι αφορά την Κωνσταντινούπολη μετά από Δήμο η δεύτερη επιλογή ήταν οι 2 εκλογικές περιφέρειες Ευρωπαϊκή και Ασιατική Κωνσταντινούπολη. Στον Εκτελεστικό Νόμο του 2022 βάσει αρθ.6 παρ.(1) εκλογική περιφέρεια ορίζεται ρητά ο Νομός, ενώ για

την Κωνσταντινούπολη, όπως ορίζονται από τις Βουλευτικές εκλογές, δηλαδή για σήμερα 3 εκλογικές περιφέρειες [Κοίτα χάρτη I]. Ας δούμε τις παραμέτρους:

Α') Οι Βουλευτικές εκλογές διεξάγονται κανονικά κάθε τέσσερα χρόνια, ενώ στα Βακούφια των Cemaat κάθε πέντε χρόνια [αρθ.7 παρ.(1)]. Η διαφορά αυτή ακόμα και εάν δεν υπάρχουν πρόωρες εκλογές πάλι μελλοντικά δύναται να προκαλέσει άλυτο πρόβλημα ως προς τον Νόμο.

Β') Οι εκλογικές περιφέρειες στις Βουλευτικές εκλογές ανακοινώνονται πριν από εύλογο χρόνο με γνώμονα τον πληθυσμό του κάθε Νομού. Πώς προεξοφλείται ότι:

Β'.1) Το ποσοστό του πληθυσμού κάθε μη Μουσουλμανικής Κοινότητας ακολουθεί τις πληθυσμιακές μεταβολές εντός της επικράτειας;

Β'.2) Σε κάθε εκλογική περιφέρεια υπάρχει του ιδίου αντικειμένου Βακούφι; π.χ. η Ελληνική και η Εβραϊκή Κοινότητα έχουν μόνο από ένα νοσοκομείο, άρα μέλη του Βακουφιού που στηρίζει το νοσοκομείο μπορεί να είναι άτομα από όλη την επικράτεια

Β'3) Εθιμοτυπικά μπορούν να έχουν ανεγερθεί Ναοί σε απόμερα μέρη (όπως του Προφήτου Ηλία σε βουνοκορυφές ή του Αγ. Νικολάου σε βραχονησίδες, κ.α.) άρα όσα μέλη και να διαθέτει η Κοινότητα δεν θα βρεθεί επαρκής αριθμός μελών στην τοποθεσία που βρίσκονται οι Ναοί, όμως το Βακούφι που τους στηρίζει μπορεί να εδρεύει σε οποιοδήποτε σημείο της επικράτειας...

- Βάσει αρθ.6.παρ.(2) κατόπιν αιτήσεως η ΓΔΒ μπορεί να αλλάξει τις Εκλογικές περιφέρειες, πλην της Κωνσταντινούπολης. Είναι Συνταγματική του αυτού είδους διατύπωση; Δηλαδή μελλοντικά δύναται να θεσμοθετηθεί οι Κούρδοι να ψηφίζουν σε συγκεκριμένους Νομούς ή οι Αλεβίτες σε άλλους κ.λ.π.

- Το αρθ.7 παρ.(2) αναφέρει ρητά ότι το ΔΣ απαρτίζεται από 7 άτομα και το αρθ.9 παρ.(2) ότι ένα άτομο μπορεί να είναι στη διοίκηση το πολύ τριών Βακουφίων. Επίσης πρέπει να εκλέγονται και τέσσερις αναπληρωματικοί ανά διοίκηση. Ας δούμε για τα 62 Ρωμαίικα Βακούφια το μέγιστο και ελάχιστο πόσα διοικητικά μέλη χρειαζόμαστε :

1)Μέγιστο $62 \times 11 = 682$

2) Ελάχιστο $(62/3) \times 3 = 62$ Για να επιτευχθεί το 62 χρειάζονται μεθοδεύσεις, που είναι αδύνατο να επιτευχθούν. Δηλαδή να τελούνται εκλογές σε 3 Βακούφια ανά εβδομάδα, όπου σε κάθε εκλογή θα επιλέγονται 11 άτομα, από τα οποία τα 8 θα παραιτούνται στην πρώτη εβδομάδα για να εμφανιστούν 1 μήνα μετά σε άλλη εκλογή κ.λ.π. Άρα χρειαζόμαστε τουλάχιστον 186 άτομα...

Τελευταία στιγμή ακούστηκε και μία αυθαίρετη ερμηνεία. Δηλαδή κάθε άτομο δικαιούται να ψηφίσει μόνο σ' ένα Βακούφι. Βάσει αυτής της αυθαίρετης ερμηνείας ας δούμε πόσους ψηφοφόρους χρειαζόμαστε: $(11 \text{ για } \Delta\Sigma + 5 \text{ για Εφορευτική Επιτροπή}) \times 62 = 992$!

- Για να τελεστούν οι εκλογές πρέπει εκτός των άλλων να δοθεί έγγραφη άδεια από τη ΓΔΒ μετά τους σχετικούς ελέγχους (καταστάσεις ψηφοφόρων, στοιχεία της ταυτότητας και μόνιμης κατοικίας αυτών, καταστάσεις υποψηφίων κ.λ.π.). Τι θα γίνει εάν λόγω αργοπορίας της ΓΔΒ δεν προλάβουν τις προθεσμίες; Δυστυχώς δε προβλέπεται από τον Νόμο.

- Τέλος, ενώ για όλα τα μη Μουσουλμανικά Βακούφια επιβάλλεται να τελέσουν εκλογές μέχρι τις 31/12/2022 (προσωρινό αρθ.1), για τα Βακούφια που στηρίζουν νοσοκομεία ως καταληκτική ημερομηνία ορίζεται η 31/12/2023 (αρθ.15). Έτσι αντιλαμβανόμαστε ότι στους πρώτους μήνες του 2023 θα ακυρωθεί και ο Εκτελεστικός Νόμος τις 18/6/2022...

Οι αντιδράσεις

Επίσημοι θεσμοί [από Ρωμαίικης πλευράς το (ΣΥΡΚΙ)] αλλά και άτομα των μη Μουσουλμανικών Κοινοτήτων με την πρώτη ανάγνωση αντιλήφθηκαν ότι και πάλι ο Εκλογικός Κανονισμός θα χρησιμοποιηθεί από την ΤΔ ως εργαλείο καταπίεσης και δημιουργίας προβλημάτων. Όμως για την εφαρμογή ή μη του Νόμου εμφανίζεται κάποια διχογνωμία, οι μεν ισχυρίζονται ότι μία ώρα νωρίτερα με το παρόν Καταστατικό πρέπει να πάνε στις εκλογές, οι δε ότι το απαράδεκτο αυτό κείμενο (Καταστατικό) πρέπει να καταγγελθεί στα ανώτατα όργανα της ΤΔ. Ίδωμεν

Η αντιπροσωπεία του ΣΥΡΚΙ στις 19/7/2022 θα μεταβεί στην Άγκυρα προκειμένου να εκφράσει όποιες ενστάσεις στο διευθυντή της ΓΔΒ, Burhan Ersoy, ο οποίος έχει το δικαίωμα να παρέμβει με δική του ευθύνη προς επίλυση των προβλημάτων και των αναγκών που ανακύπτουν. Ο Ersoy με τη σειρά του πρωταρχικά τους παρέπεμψε στον προεδρεύοντα του τμήματος της ΓΔΒ Κωνσταντινούπολης, Rifat Türker.

Απ' ότι αντιλαμβανόμαστε λόγω υποθέσεων Fethullah Gülen, η λύση δεν βρίσκεται στη ΓΔΒ αλλά στα Προεδρικά όργανα, στα οποία απ' ότι φημολογείται έχουν ισχυρές προσβάσεις τα στελέχη των Βακουφίων που στηρίζουν νοσοκομεία.

Τα καλά οργανωμένα Ρωμαίικα Βακούφια από την πρώτη μέρα έρχονται σ' επαφή με τα μέλη τους ζητώντας μια ώρα νωρίτερα να τους σταλούν τα απαραίτητα έγγραφα ούτως ώστε να δημιουργηθούν οι απαιτούμενες από τον νόμο καταστάσεις για να σταλούν προς έλεγχο στη ΓΔΒ και να πάρουν την σχετική άδεια προς τέλεση των εκλογών. Προφανώς με τα τηλεφωνήματα αναζητούνται και πρόθυμα άτομα που μπορούν να αναλάβουν υπεύθυνες θέσεις στις διοικήσεις. Ελπίζουμε ο νομοθέτης να έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε να μην διαρρεύσουν τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των μελών των μη Μουσουλμανικών Κοινοτήτων.

Κλείνοντας

Η ΤΔ την περίοδο (1923 - 1999) είχε παραβιάσει τουλάχιστον 200 φορές Διεθνείς Συνθήκες εφαρμόζοντας βία και τρομοκρατία κατά των μη Μουσουλμανικών Κοινοτήτων. χωρίς να υποστεί τις συνέπειες που προβλέπονται από τις Διεθνείς Συμβάσεις, τις οποίες έχει επικυρώσει και αυτή[25]. Από ότι αντιλαμβανόμαστε συνεχίζει τις εν λόγω προσχεδιασμένες πρακτικές και στον 21^ο αι.

Είναι γεγονός ότι, τα εγκλήματα που έχει διαπράξει σε Κύπρο και Συρία έχουν καταγγεληθεί στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και εκκρεμεί η υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων κατά της ΤΔ.

Όλη μας η ελπίδα είναι η συμμόρφωση της ΤΔ χωρίς θερμές διενέξεις. Διότι ότι και να γίνει στην αιχμή του δόρατος είναι η Ελλάδα και στη φωλιά του λύκου η Ρωμαίικη Κοινότητα...

βκ

Σημειώσεις:

[1] Υπογράφηκε στις 24/7/1923, των οποίων τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της ΤΔ προς τις μη Μουσουλμανικές ομάδες αναφέρονται στα άρθρα 37 - 45 της ΣΛ. Κοίτα Λέσχη των Νέων Ελλήνων, Η Συνθήκη της Λωζάννης, εκδ. οικ. Παπαζήσης, Αθήνα. ISBN 960-02-0952-9.

[2] **Mazbut**, Ως προς το επίσημο λεξικό του Ιδρύματος Γλώσσας της ΤΔ το επίθετο μπορεί να έχει 5 χρήσεις οι οποίες είναι: 1. Ele geçirilmiş, zapt edilmiş. 2. Bir yere yazılmış, deftere geçirilmiş. 3. Unutulmamış, hatırdı kalmış. 4. Düzenli, düzgün, beğenilen. 5. Doğa olaylarından etkilenmeyecek biçimde korunmuş olan (yapı).

1. {κάτι} που έχει κατακτηθεί ή σφετεριστεί. 2. {κάτι} που έχει καταγραφεί. 3. {κάτι} που δεν έχει ξεχαστεί, που μνημονεύεται, 4. {κάτι} που αρέσει, που είναι στρωτό. 5. {κτίριο} που προστατεύεται από φυσικές καταστροφές.

[3] Νόμος 743, ψηφίζεται στις 17/2/1926 και ισχύει από 4/10/1926.

[4] Νόμος 864, ψηφίζεται στις 29/5/1926 και ισχύει από 4/10/1926.

[5] Κοίτα άρθρο - παρουσίαση του **Ata Sakmar**, *Cumhuriyetin 80. yılında uluslararası vakıf smpozyumu*, εκδ. οικ. vakıflar genel müdürlüğü, Άγκυρα 2004,σελ. 113 - 118.

[6] Είναι γνωστή η Τουρκική τακτική, με Κανονισμούς Εφαρμογής των Νόμων (δηλαδή Εκτελεστικοί Νόμοι = Yönetmelik) να ανατρέπονται τα πάντα των Νόμων

[7] Κοίτα Β. Κυρατζόπουλος, Παραβιάσεις Διεθνών και Διμερών Συνθηκών κατά των Ρωμαίικων Κοινοτήτων και της Ελληνικής Εθνότητας από την Τουρκική Δημοκρατία 1923 -1999, αυτοέκδοση, Αθήνα 2018.

[8] Νόμος 2762, ψηφίζεται στις 5/6/1935 και ισχύει από 13/6/1935.

[9] Κοίτα άρθρο - μελέτη Mustafa Alkan, Azınlık Vakıfları (Tarihi Arkaplanı, Hukuki yapısı ve İç Analizi), εκδ. περιοδικό Dergi Park, τομ.2 τευχ.4, 1/5/2009.

[10] Κοίτα άρθρο - μελέτη Aysel Çelikel, Gayrimüslim Cemaat Vakıflarının Taşınmaz Mal Edinmesi ve 27.01ç2044 Tarihi Yargıtay Kararı, περιοδικό του Πανεπιστημίου İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, έτος 2005, τευχ.8,σελ.57-64. Όπως Eraslan Özkaya, Eski Vakıf Hukuku, εκδ. οικ. Seçkin Yayıncılık, Άγκυρα 2012, σελ. 185.

[11] Το αρθ. 44 του Ν.2762 - 1935 χωρίς να ξεχωρίζει Μουσουλμανικά και μη Μουσουλμανικά Βακούφια ζητά από τα Βακούφια να καταθέσουν στη ΓΔΒ κάθε επίσημο έγγραφο που έχει κατατεθεί στις Φορολογικές Αρχές τα τελευταία 15 χρόνια, ούτως ώστε να καταχωρηθούν στα αρχεία της ΓΔΒ, όπως και οι τίτλοι ιδιοκτησίας ακινήτων με τους οποίους, παράλληλα με πληροφορίες του κτηματολογίου τα ακίνητα θα καταχωρηθούν υπέρ του Βακουφίου. Οι εν λόγω δηλώσεις χωρίς να προηγηθούν επεξηγήσεις από της Αρχές της ΤΔ θεωρήθηκαν και θεωρούνται ως "ιδρυτικές δηλώσεις" (vakfiye) του Βακουφίου...

[12] Νόμος 2950, ψηφίζεται στις 20/4/1936 και ισχύει από 1/6/1936.

[13] Νόμος 7224, ψηφίζεται στις 31/5/1949 και ισχύει από 4/6/1949.

[14] Για επιπλέον πληροφορίες κοίτα Β. Κυρατζόπουλος, *Η Άγραφη Γενοκτονία, Κωνσταντινούπολη 1955 Πράξη Ντροπής που αποκρύπτεται από την "άλλη Τάξη Πραγμάτων*, εκδ. οικ. Τσουκάτου, Αθήνα 2006.

[15] Νόμος 5737, ψηφίζεται στις 20/2/2008 και ισχύει από 27/2/2008.

[16] Για να αποζημιωθούν τα θύματα καλούνται να απευθυνθούν στις Τουρκικές Αρχές. Οι διαδικασίες αποζημιώσεων θα ξεκινήσουν το Νοέμβριο του 1955. Όσοι είχαν απαιτήσεις πλέον των 10.000 ΤΛ, οι Αρχές τους ζητούσαν δικαστική απόφαση (δηλαδή επιβάλλονταν ο παθών να αποδείξει το ύψος των ζημιών, όταν τα σχετικά παραστατικά είχαν εξαφανιστεί κατά τη διάρκεια των βανδαλισμών). Τέλος μέχρι 1/1/1957 από τις απαιτητές αποζημιώσεις θα λάβουν 20% οι ξένοι υπήκοοι και 11,5%, οι Τούρκοι υπήκοοι. Στην πραγματικότητα οι αποζημιώσεις ήταν μηδαμινές, όχι λόγω φορολόγησης όπως παρουσιάζεται, αλλά λόγω συναλλαγματικών διαφορών[Το 1955 η επίσημη τιμή του \$ ΗΠΑ ανέρχεται στις 2,80 ΤΛ. ενώ 1/1/1957 στις 5,75 ΤΛ. Από την άλλη στην ελεύθερη αγορά 1\$ ΗΠΑ αρχές Σεπτεμβρίου του 1955 διαπραγματεύονταν στις 7,80 ΤΛ και αρχές Δεκεμβρίου

του 1955 στις 10,00 ΤΛ.]. Κοίτα Speros Vryonis, JR, *the mechanism of catastrophe THE TURKISH POGROM OF SEPTEMBER 6-7, 1955 AND THE DESTRUCTION OF THE GREEK COMMUNITY OF ISTANBUL*, Greekworks.com, New York 2005.

[17] Ενώ η Ελληνική Κυβέρνηση προσπάθησε με κάθε μέσο να σταματήσει την "φυγή" των μελών της Ελληνικής Εθνότητας από την γενέτειρά της, το **Νοέμβριο του 1956**, συλλαμβάνονται 12 μέλη του Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Κωνσταντινούπολης [İstanbul'daki Yunanlılar Kolonisi Hayır Derneği "Eliniki Enosi"] και 18 πρόκριτοι μειονοτικοί με τις κατηγορίες:

- κατασκοπίας υπέρ Ελλάδος και Κύπρου,
- στήριξης και χρηματοδότησης του αγώνα της ΕΟΚΑ.

Από τις αρχές του 1957 μέχρι τα τέλη του 1958 οι Τουρκικές Αρχές απέλασαν 57 προσωπικότητες της Ελληνικής Εθνότητας της Κωνσταντινούπολης και οι περισσότερες τους διμεύτηκαν παράνομα από το κράτος μέχρι το 1989.

[18] Ο Νόμος 903, ψηφίζεται στις 13/7/1967, ισχύει από 25/7/1967 και περιλαμβάνεται ως επιπρόσθετα άρθρα στον Αστικό Κώδικα, που ψηφίστηκε με το νέο καθεστώς του κινήματος του 1960.

[19] Κοίτα Human Rights Watch, *Denying Human Rights and Ethnic Identity: The Greeks of Turkey, A Helsinki Watch Report* (ΗΠΑ 1992), σελ. 22.

[20] Νόμος 4771, ψηφίζεται στις 3/8/2002 και ισχύει από 9/8/2002.

[21] Κοίτα άρθρο Aysel Çelikel, Gayrimüslim Cemaat Vakıflarının Taşınmaz Mal Edinmesi ve 27.01.2004 Tarihli Yargıtay Kararı, περιοδικό του Πανεπιστημίου İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, έτος 4, τευχ.8, σελ. 57-64.

[22] Η «**Αρχή της Αμοιβαιότητας**» σημαίνει ότι ένα κράτος δεσμεύεται έναντι άλλου κράτους με βάση την ισότητα σχέσεων στα μεταξύ τους δικαιώματα και υποχρεώσεις, που φυσικά τελούν σε καθεστώς αμοιβαίας ανταπόκρισης. Τυποποιείται δε ρητώς σε επίπεδο ελληνικής πολιτειακής τάξης στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 28 του Συντάγματος.

[23] Κοίτα <https://tr.euronews.com/2021/06/18/sadat-nedir-neden-kuruldu-ve-faaliyetleri-neler>, όπως και <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-29591916>

[24] Κοίτα <https://www.mfa.gr/zitimata-ellinotourkikon-sheseon/eidikotera-keimena/elleniki-meionotita-kai-idrimata.html?page=1>

[25] Κοίτα Β. Κυρατζόπουλος, *Παραβιάσεις Διεθνών και Διμερών Συνθηκών κατά των Ρωμαϊκών Κοινοτήτων και της Ελληνικής Εθνότητας από την Τουρκική Δημοκρατία 1923 -1999*, αυτοέκδοση, Αθήνα 2018.